

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження міського голови

06 грудня 2021р.

№ 371-р

ПОЛОЖЕННЯ
про розрахунково-аналітичну групу Бердянської
міської територіальної громади

1. Загальні положення

1. Одним із завдань цивільного захисту є створення систем аналізу і прогнозування, оповіщення і зв'язку, спостереження і контролю за радіоактивним та хімічним зараженням, підтримання їх готовності для сталого функціонування у надзвичайних ситуаціях.

2. Складовою частиною вищезазначеної системи є розрахунково-аналітична група Бердянської міської територіальної громади (далі – РАГ). РАГ - позаштатне спеціалізоване формування, призначене для збору, узагальнення та оцінки інформації про стан радіаційної та хімічної обстановки, проведення розрахунків та підготовки пропозицій щодо захисту населення у разі загрози та при виникненні надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом (виливом) у довкілля небезпечних хімічних та радіоактивних речовин.

3. РАГ безпосередньо підпорядковується керівнику ланки територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Бердянської міської територіальної громади.

2. Завдання розрахунково-аналітичної групи Бердянської міської
територіальної громади

1. На розрахунково-аналітичну групу Бердянської міської територіальної громади покладається виконання таких основних завдань:

- прогнозування можливої радіаційної та хімічної обстановки при аваріях на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах;

- визначення можливих втрат населення при радіаційних та хімічних аваріях;

- збір та узагальнення інформації про фактичну радіаційну і хімічну обстановку, отриману від постів радіаційного і хімічного спостереження (надалі – ПРХС) та диспетчерських служб (надалі – ДС);

- оцінка радіаційної і хімічної обстановки та підготовка пропозицій щодо захисту населення при загрозі та виникненні надзвичайної ситуації, пов'язаної з викидом (виливом) у довкілля небезпечних хімічних та радіоактивних речовин;

- ведення карти прогнозованої та фактичної радіаційної і хімічної обстановки;

- підготовка донесень та ведення звітних документів про фактичну радіаційну та хімічну обстановку;
- визначення режимів роботи підприємств і транспорту;
- проведення розрахунків з метою оцінки впливу радіоактивного зараження на використання маршрутів вводу сил і засобів ЦЗ для проведення рятувальних і невідкладних аварійно-відновлювальних робіт;
- визначення часу початку проведення рятувальних робіт в осередках радіаційного та хімічного зараження, необхідної кількості змін і тривалість їх роботи;
- визначення часу заборони використання районів і роботи об'єктів господарського комплексу району, а також часу відновлення робіт з дотриманням заходів безпеки по фактичній радіаційній і хімічній обстановці;
- проведення розрахунків і підготовка пропозицій щодо введення найбільш доцільних режимів захисту населення та дій особового складу формувань ЦЗ в умовах радіаційної і хімічної обстановки, що склалася на той чи інший час;
- підготовка пропозицій щодо захисту населення та формувань ЦЗ від радіоактивних і небезпечних хімічних речовин;

2. У своїй діяльності РАГ керується законодавчими та нормативно-правовими актами у сфері цивільного захисту, розпорядженнями міського голови та цим Положенням.

3. РАГ забезпечується засобами зв'язку, обчислювальною технікою, картами, відповідними методиками з оцінки радіаційної та хімічної обстановки, формами звітних документів, канцелярським приладдям тощо за рахунок виконавчого комітету Бердянської міської ради.

3. Порядок роботи розрахунково-аналітичної групи Бердянської міської територіальної громади

1. У повсякденному режимі функціонування ланки територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Бердянської міської територіальної громади (надалі – ланка ЄДС ЦЗ) із спеціалістами РАГ проводяться планові заняття з виконання завдань в умовах надзвичайної ситуації. Безпосередньо за підготовку РАГ до дій за призначенням відповідає начальник групи.

2. При переведенні ланки ЄДС ЦЗ у режим підвищеної готовності або при загрозі виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з викидом (виливом) у довкілля небезпечних хімічних та радіоактивних речовин, спеціалісти РАГ прибувають до відділу з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту населення та охорони праці виконавчого комітету Бердянської міської ради і здійснюють наступні заходи:

- уточнюють порядок передачі інформації про радіаційну та хімічну обстановку від ПРХС та ДС;
- вивчають топографічні особливості місцевості;
- отримують дані про метеорологічну обстановку;

- здійснюють прогнозування та оцінку можливої радіаційної та хімічної обстановки;
- розраховують середню щільність населення;
- готують пропозиції щодо захисту населення при загрозі виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з викидом (вилівом) у довкілля небезпечних хімічних та радіоактивних речовин;
- наносять прогнозовану радіаційну та хімічну обстановку на карту;
- подають прогноз радіаційної та хімічної обстановки та пропозиції щодо захисту населення.

Надалі начальник РАГ організовує цілодобове чергування спеціалістів групи.

3. При переведенні ланки ЄДС ЦЗ у режим надзвичайної ситуації або при виникненні надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом (вилівом) у довкілля небезпечних хімічних і радіоактивних речовин, спеціалісти РАГ виконують наступні заходи:

- отримують дані про метеорологічну обстановку;
- збирають та узагальнюють інформацію про фактичну радіаційну обстановку (потужність експозиційної (еквівалентної) дози іонізуючого випромінювання, час та місце її вимірювання) та хімічну обстановку (назва та концентрація небезпечної хімічної речовини, час і місце її вимірювання) від ПРХС та ДС;
- здійснюють оцінку радіаційної і хімічної обстановки;
- наносять на карту інформацію про фактичну радіаційну та хімічну обстановку (місце та час виникнення аварії, зони радіаційного та хімічного забруднення);
- збирають узагальнену інформацію про фактичну радіаційну та хімічну обстановку;
- подають керівнику ланки ЄДС ЦЗ узагальнену інформацію про радіаційну та хімічну обстановку та пропозиції щодо захисту населення.

4. РАГ здійснює прогнозування хімічної обстановки з використанням Методики прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах і транспорті, затвердженої наказом МВС України від 29.11.2019 № 1000.

5. Під час оцінки хімічної обстановки визначаються наслідки хімічного забруднення та аналізується вплив цих наслідків на населення.

Наслідки хімічного забруднення залежать від масштабу, ступеня безпеки та терміну дії хімічного забруднення.

Масштаб хімічного забруднення характеризується глибиною розповсюдження хмари небезпечних хімічних речовин (надалі – НХР) (глибиною та площею зони хімічного забруднення).

Ступінь безпеки хімічного забруднення визначається за можливими втратами населення, кількістю будинків, майна і техніки, які можуть бути забруднені НХР.

Термін дії хімічного забруднення залежить від часу підходу хмари НХР до заданого об'єкта, терміну випарювання НХР на місцевості і терміну забруднення НХР водоймищ.

Під час проведення аналізу впливу наслідків хімічного забруднення на населення враховується кількість уражених людей та кількість будинків, майна і техніки, забруднених НХР.

6. Під час оцінювання радіаційної обстановки визначаються наслідки радіаційного забруднення та аналізується вплив цих наслідків на населення.

Наслідки радіаційного забруднення залежать від масштабу радіаційного забруднення та потужності експозиційної (еквівалентної) дози іонізуючого випромінювання.

Масштаб радіоактивного забруднення характеризується довжиною, шириною та площею зони радіоактивного забруднення.

Під час проведення аналізу впливу наслідків радіоактивного забруднення на населення визначається кількість людей, які отримали дози опромінення, та кількість будинків, майна і техніки, забруднених радіоактивними речовинами.

7. До пропозицій щодо захисту населення в зонах радіаційного та хімічного забруднення входять:

- висновки з оцінки радіаційної та хімічної обстановки (масштаби забруднення, кількість уражених людей, кількість будинків, майна і техніки, забруднених радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами);
- порядок використання колективних та індивідуальних засобів захисту для населення;
- режими радіаційного захисту населення;
- найбільш оптимальні маршрути евакуації населення;
- сили та засоби для проведення санітарної обробки людей та район її проведення;
- сили та засоби для проведення спеціальної обробки техніки, майна та одягу, район її проведення.

4. Дії розрахунково-аналітичної групи Бердянської міської територіальної громади

Розрахунково-аналітична група Бердянської міської територіальної громади організовує свою роботу у приміщенні відділу з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту населення та охорони праці виконкому.

РАГ підпорядковується керівнику ланки ЄДС ЦЗ, який ставить їй завдання і контролює їх виконання.

Свою роботу здійснює у тісній взаємодії з відділом з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту населення та охорони праці виконкому Бердянської міської ради.

Отримавши завдання, начальник РАГ доводить його до особового складу РАГ та організовує роботу групи.

1. При отриманні завдання начальник розрахунково-аналітичної групи повинен визначити:

- цілі майбутніх дій, можливі райони і характер дій сил ЦЗ міста та маршрути їх переміщення, ступінь захисту особового складу, раніше отримані дози опромінення;

- місце і роль РАГ в системі виявлення обстановки та управління;

- порядок отримання та видачі інформації про аварії на потенційно-небезпечних об'єктах, ХНО, порядок зв'язку з джерелами вихідних даних і виділені для цього канали зв'язку;

- порядок отримання даних про середній вітер, прогноз погоди і фактичну погоду в приземному шарі повітря;

- термін готовності до виконання завдання.

2. При оцінці обстановки начальник розрахунково-аналітичної групи повинен:

- оцінити масштаби руйнувань, ступінь небезпеки і стан потенційно небезпечних об'єктів, ХНО на випадок аварій, можливий характер дій у зонах зараження;

- вивчити можливості РАГ, очікуваний об'єм роботи і найбільш доцільний розподіл функціональних обов'язків серед членів РАГ для виконання поставлених завдань;

- оцінити можливі зміни обстановки внаслідок аварій на потенційно-небезпечних об'єктах та ХНО;

- вивчити радіаційну та хімічну обстановку в районі дій сил цивільного захисту.

Після з'ясування завдання і оцінки обстановки начальник РАГ проводить розрахунок часу, визначає порядок та послідовність підготовки РАГ до роботи, видає розпорядження про організацію зв'язку з джерелами інформації і приймає рішення.

У рішенні начальник РАГ визначає порядок виконання отриманого завдання, необхідні для цього сили і засоби, завдання особовому складу РАГ, організацію управління.

Керуючи діями особового складу, начальник РАГ надає допомогу у вирішенні найбільш складних завдань, аналізує та узагальнює отримані результати.

Начальник РАГ завчасно здійснює попередній прогноз можливих аварій і руйнувань на хімічно-небезпечних об'єктах.

Вихідні дані для попереднього прогнозу РАГ отримує від начальника відділу з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту населення та охорони праці виконкому Бердянської міської ради. За результатами прогнозу складається карта попереднього прогнозу. Про результати попереднього прогнозу інформується обмежена кількість осіб.

При виникненні аварій (надзвичайних ситуацій) на потенційно та хімічно-небезпечних об'єктах РАГ здійснює збір, обробку та узагальнення отриманих даних.

Начальник РАГ здійснює керівництво роботою групи, у встановлені терміни подає начальникові ЦЗ міста дані щодо радіаційної і хімічної

обстановки та пропозиції щодо захисту населення в зонах радіаційного та хімічного забруднення.

3. Розрахунково-аналітична група готує та подає:

- дані про райони аварій та про факти руйнувань (аварій) на об'єктах хімічної небезпеки;
- бланки з узагальненими результатами розрахунків;
- дані про фактичну погоду і середній вітер;
- межі районів (ділянок) хімічного зараження і розподілення небезпечних концентрацій небезпечних хімічних речовин за даними розвідки.

Про результати прогнозу начальник РАГ доповідає керівнику ланки ЄДС ЦЗ.

У доповіді відображаються:

- дані про райони та факти руйнувань (аварій) у районах аварій на хімічно небезпечних об'єктах – кількість і тип небезпечно-хімічної речовини, її стійкість на місцевості;
- тип НХР;
- властивість небезпечної хімічної речовини;
- можливі втрати сил ЦЗ та населення в осередках зараження;
- сумарні площі зон радіоактивного і хімічного зараження;
- сили ЦЗ району, що піддані радіоактивному і хімічному зараженню, можливі площі осередків пожеж;
- можливі дози опромінення і радіаційні втрати особового складу сил ЦЗ та населення при різних варіантах дій (перебування) в зонах радіоактивного зараження;
- можливий об'єм спеціальної обробки.

Разом з доповіддю начальник РАГ подає карту з обстановкою та узагальнені результати розрахунків щодо прогнозу обстановки.

По мірі надходження та обробки даних радіаційної та хімічної розвідки начальник РАГ доповідає керівнику ланки ЄДС ЦЗ про стан фактичної радіаційної та хімічної обстановки, можливі дози опромінення і радіаційні втрати сил ЦЗ і населення, пропозиції щодо доцільних дій сил ЦЗ і населення, запровадження режимів радіаційного та хімічного захисту.

4. Функціональні обов'язки начальника РАГ.

Начальник РАГ підпорядковується керівнику ланки ЄДС ЦЗ. Він є безпосереднім начальником усього особового складу групи і відповідає за готовність групи до своєчасного виконання завдань, покладених на РАГ.

Начальник РАГ зобов'язаний:

- досконало знати методи прогнозування та оцінки радіаційної і хімічної обстановки, режими радіаційного захисту сил ЦЗ і населення;
- знати вимоги керівних документів, вміти користуватись таблицями для кодування інформації;
- організовувати підготовку особового складу групи;

- при виконанні завдань, пов'язаних з практичною роботою, постійно знати, в необхідному об'ємі, оперативну-тактичну обстановку;

- організувати своєчасний прийом, обробку і узагальнення даних про райони аварій, руйнувань на хімічно небезпечних об'єктах, які використовують ХНР, а також даних радіаційної і хімічної розвідки та метеорологічної обстановки;

- постійно знати та глибоко аналізувати прогножуючу та фактичну радіаційну і хімічну обстановку, своєчасно доповідати її керівництву, інформувати керівника ланки ЄДС ЦЗ;

- ставити конкретні завдання особовому складу РАГ, виходячи із обстановки на проведення розрахунків і підготовку необхідних вихідних даних для оцінки радіаційної і хімічної обстановки;

- контролювати роботу особового складу групи.

На основі даних прогнозу обстановки готувати пропозиції щодо:

- видачі сигналів “Радіаційна небезпека”, “Хімічна тривога” визначеним населеним пунктам (суб'єктам господарювання) міста;

- встановлення режимів радіаційного захисту при проведенні аварійно-рятувальних робіт формуваннями ЦЗ і для населення;

- маршрутів переміщення і можливих доз опромінення формуваннями ЦЗ;

- глибини та площі радіоактивного (хімічного) зараження, чисельності населення, розміщеного на цій площі;

- найбільш доцільних режимів (варіантів) дій формувань цивільного захисту (населення) в умовах реальної радіаційної (хімічної) обстановки;

- своєчасно доповідати керівнику ланки ЄДС ЦЗ інформацію щодо радіаційної та хімічної обстановки.

5. Функціональні обов'язки члена РАГ.

1) З питань оцінки хімічної обстановки зобов'язаний:

- здійснювати довгострокове, аварійне прогнозування можливої хімічної обстановки та визначати можливі втрати населення при хімічних аваріях;

- отримувати дані про метеорологічну обстановку від морської гідрометеостанції Бердянськ;

- вивчати топографічні особливості місцевості;

- розраховувати середню щільність населення;

- збирати та узагальнювати інформацію про фактичну хімічну обстановку від диспетчерських служб та постів радіаційно-хімічного спостереження;

- проводити оцінку хімічної обстановки;

- розробляти пропозиції щодо захисту населення у зоні хімічного забруднення та доповідати їх керівнику РАГ;

- своєчасно доповідати начальнику РАГ інформацію, що надходить;

- вести карту прогнозованої та фактичної хімічної обстановки;

- знати методику оцінки прогнозованої та реальної хімічної обстановки;

- знати дислокацію і характеристику можливої обстановки на підприємствах, які використовують у виробництві НХР;

- знати можливу метеообстановку за даними спостережень;
 - своєчасно узагальнювати дані про райони аварій та руйнувань на хімічно-небезпечних об'єктах, які використовують у своєму виробництві НХР;
 - на основі даних прогнозування визначати масштаби і характер хімічного зараження, розміри зон зараження та можливі втрати формувань ЦЗ і населення;
 - визначати райони безпеки розміщення формувань ЦЗ, найбільш небезпечні маршрути руху;
 - готувати пропозиції щодо режимів захисту населення в осередках хімічного зараження;
 - готувати дані для оцінки впливу хімічного зараження на проведення рятувальних робіт у цих осередках;
 - готувати донесення та вести звітні документи про хімічну обстановку.
- 2) З питань оцінки радіаційної обстановки зобов'язаний:
- визначати за даними прогнозу радіаційної обстановки кількість населення, яке потрапляє у зону радіаційного забруднення;
 - збирати та узагальнювати інформацію про фактичну радіаційну обстановку від ДС та ПРХС;
 - проводити оцінку радіаційної обстановки;
 - розробляти пропозиції щодо захисту населення у зоні радіаційного забруднення та доповідати їх начальнику РАГ;
 - своєчасно доповідати начальнику РАГ інформацію, що надходить;
 - вести карту прогнозованої та фактичної радіаційної обстановки;
 - знати методику оцінки прогнозованої і реальної радіаційної обстановки;
 - знати можливу метеообстановку за даними спостережень;
 - на основі прогнозованих даних визначати масштаби та характер радіоактивного зараження, розміри зон зараження та можливі втрати формувань ЦЗ і населення;
 - визначати райони безпеки розміщення формувань ЦЗ, найбільш небезпечні маршрути руху;
 - готувати пропозиції щодо встановлення режимів захисту населення в осередках радіоактивного зараження;
 - готувати дані для оцінки впливу радіоактивного зараження на проведення рятувальних робіт у таких осередках;
 - готувати донесення та вести звітні документи про радіаційну обстановку.

Начальник відділу з
питань НС, ЦЗН та ОП

Юрій ТЕЛЕШКО